

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 30 września 2022 r.

FB-IV.431.2.2022

Pan
Zdzisław Kostrzewa
Wójt Gminy Nowe Ostrowy

SPRAWOZDANIE

z kontroli finansowej przeprowadzonej w trybie uproszczonym w Gminie Nowe Ostrowy, z siedzibą Nowe Ostrowy 80, 99-350 Nowe Ostrowy, w okresie od 09 czerwca 2022 r. do 30 września 2022 r. przez:

- Agatę Suchacką, starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniącą funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Izabelę Klimont-Klimowicz, specjalistę w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniącą funkcję członka zespołu kontrolerów na podstawie upoważnień odpowiednio Nr 9/1/2022 oraz Nr 9/2/2022 z dnia 08 czerwca 2022 r., wydanych przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego.

Zakres kontroli:

- a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa jednostce samorządu terytorialnego w 2021 roku na realizację zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- b) okres objęty kontrolą: od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

[akta kontroli, str. 1-18, 2241-2249]

OPIS STANU FAKTYCZNEGO

1. Wójt Gminy Nowe Ostrowy w okresie objętym kontrolą był i jest obecnie Zdzisław Kostrzewa, co potwierdza Zaświadczenie z 30 października 2018 r. Gminnej Komisji Wyborczej w Nowych Ostrowach.

[akta kontroli, str. 70]

2. Skarbnikiem Gminy Nowe Ostrowy w okresie objętym kontrolą była i jest do chwili obecnej Małgorzata Sołtysińska, co potwierdza Uchwała Nr XXIV/135/2005 Rady Gminy w Nowych Ostrowach z 27 stycznia 2005 r.

[akta kontroli, str. 71]

3. Uchwałą nr XXV/223/2016 Rady Gminy Nowe Ostrowy z 28 grudnia 2016 r. utworzono wspólną obsługę dla jednostek organizacyjnych Gminy Nowe Ostrowy.

[akta kontroli, str. 1654-1656]

4. Uchwałą Nr IV/29/19 Rady Gminy Nowe Ostrowy z 25 stycznia 2019 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2020 gmina przyjęła do realizacji Program. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Nowe Ostrowy. Zgodnie z załącznikiem do uchwały, w zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu było realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Koordynatorem Programu na szczeblu gminy był Wójt Gminy Nowe Ostrowy. Program na szczeblu gminy realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach, jako jednostka pomocy społecznej we współpracy z innymi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi gminy. Odstąpiono od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania osób korzystających ze świadczeń w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007), jeżeli dochody osoby samotnie gospodarującej, dochody osoby w rodzinie lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508, poz. 509, 1693). Decyzje w sprawach przyznawania pomocy w formie dożywiania wydawał Wójt Gminy Nowe Ostrowy lub osoba przez niego upoważniona. Moduł 1 i 2 jest finansowany na podstawie art. 115 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Z realizacji programu sporządzona jest roczna informacja.

[akta kontroli, str. 217-221]

5. Wójt Gminy Nowe Ostrowy upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dotyczących realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” – upoważnienie z 30 stycznia 2019 r.
6. Wójt Gminy Nowe Ostrowy upoważnił pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy

Społecznej w Nowych Ostrowach między innymi do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach świadczeń rodzinnych, sprawach z zakresu administracji publicznej w sprawach pomocy publicznej upoważnieniem z 14 lipca 2021 r. na okres od 15 lipca 2021 r. do 06 sierpnia 2021 r. oraz upoważnieniem z 08 grudnia 2021 r.

[akta kontroli, str. 964, 2129 – 2130]

7. Płatności związane z realizacją Programu dokonywane były zgodnie z postanowieniami Umowy przez jednostkę organizacyjną Gminy Nowe Ostrowy – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach, który otrzymał środki publiczne w ramach dotacji celowej na realizację *Zadania* w ramach modułu 1 i 2 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023¹ dotyczącego zapewnienia posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

[akta kontroli, str. 19-24, 25-26, 209, 223-228, 243-246, 247-264, 291-521, 522-539, 554-787, 800-817, 973-1201, 1202-1431]

8. W dniu 15 października 2018 r. Rada Ministrów uchwaliła Uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023², zwanego dalej *Programem*, którego celem jest zapewnienie pomocy zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Istotnym elementem *Programu* jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. *Program* przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w jednej z trzech form: posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłki celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Moduł 1 dedykowany jest dla dzieci i młodzieży:

- ✓ dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- ✓ uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej.

Moduł 2 dedykowany jest dla osób dorosłych znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

¹ Program wprowadzono Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z 15.10.2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007)

² Patrz przypis 1

Na realizację działań przewidzianych Programem gmina mogła otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wyniósł nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

Koordynatorem *Programu* na szczeblu gminy jest wójt. *Program* na szczeblu gminy realizują samorządowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej przy udziale właściwych jednostek organizacyjnych gminy. Do zadań wójta należy:

- ✓ koordynowanie modułu 1 i 2 *Programu* w gminie,
- ✓ przyznawanie pomocy za pośrednictwem kierowników ośrodków pomocy społecznej wynikającej z *Programu*,
- ✓ przekazywanie rocznej informacji o realizacji modułu 1 i 2 *Programu* w gminie do wojewody.

Zgodnie z zapisami Uchwały dotację przyznaje wojewoda na wniosek wójta, mając na uwadze w szczególności liczbę dzieci i młodzieży oraz innych osób wymagających pomocy, dowozu posiłków, a także sytuację finansową gminy. Niewykorzystana dotacja podlegała zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

9. W dniu 19 marca 2021 r. została zawarta umowa pomiędzy Wojewodą Łódzkim reprezentowanym przez Dyrektora Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, a Gminą Nowe Ostrowy reprezentowaną przez Wójta Gminy Nowe Ostrowy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy na podstawie art. 115 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), art. 150 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), w związku z uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007), zwaną dalej uchwałą Rady Ministrów, która została zmieniona Anekssem nr 1 z 07 października 2021 r.

[akta kontroli, str. 19-24]

10. Zgodnie z zapisami umowy celem Programu było zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Istotnym elementem Programu było zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym możliwości zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej (§ 1).

11. Przedmiotem umowy było udzielenie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz dowozu posiłków. Gmina zobowiązała się do przyznawania świadczeń w trybie i na zasadach przewidzianych ustawą o pomocy społecznej oraz w oparciu o uchwałę Rady Ministrów (§ 2).
12. Termin realizacji zadania ustalono od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. (§ 3).
13. Strony zobowiązały się do realizacji umowy zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Ministrów oraz ustawy o pomocy społecznej. Gmina zobowiązała się sprawować nadzór nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, w szczególności poprzez monitorowanie: jakości posiłków, ich ilości, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych (§ 4).
14. Zadanie finansowane było z budżetu państwa oraz ze środków własnych Gminy. Wojewoda Łódzki udzielił dotacji na wniosek Gminy, który zawierał kalkulację kosztów realizacji zadania. Środki finansowe na 2021 r. dla Gminy przeznaczono z budżetu państwa w ramach części 85/10 – województwo łódzkie w dziale 852, rozdziale 85230 § 2030, na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w kwocie nie wyższej niż 124 525,00 zł, na dowóz posiłków 0,00 zł. Dotacja przekazywana była Gminie po podpisaniu umowy. Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 40% całkowitego kosztu realizacji zadania w 2021 r. (§5).
15. Przekazane środki finansowe z dotacji należało wykorzystać w terminie do 31 grudnia 2021 r. Środki finansowe niewykorzystane w ww. terminie Gmina zobowiązana była zwrócić nie później niż do 15 stycznia 2022 r. na rachunek bieżący wydatków dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie. Każdorazowy zwrot środków należało potwierdzić przesyłając do Wojewody Łódzkiego pismo za pośrednictwem poczty, osobiście lub elektronicznie z wykorzystaniem platformy ePUAP. W piśmie należało wyszczególnić: nr umowy, datę jej zawarcia, nazwę Programu oraz szczegółowy opis tytułu zwrotu środków finansowych wraz ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej właściwej dla należności głównej i odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych (§ 6).
16. Gmina zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych

operacji księgowych. Gmina zobowiązała się do opisywania dokumentacji finansowo – księgowej związanej z realizacją Programu, dotyczącej zarówno dotacji, jak i innych środków finansowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości z 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.) (§ 7).

17. Gmina zobowiązana była składać sprawozdania z realizacji Programu publikowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w Centralnej Aplikacji Statystycznej (§ 8).
18. Zgodnie z zapisami uchwały Rady Ministrów wójt zobowiązany był do przekazania do wojewody rocznej informacji o realizacji Programu w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku, tj. w przypadku Programu realizowanego w 2021 r. do 20 stycznia 2022 r.
19. W dniu 7 października 2021 r. Umowa nr 78 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa, na dofinansowanie zadania własnego gminy, w ramach 1 i 2 modułu Programu „Posiłek w szkole i w domu” zawarta 19 marca 2021 r. została zmieniona Aneksem nr 1 w części dotyczącej § 5 ust. 3, który otrzymał brzmienie: cyt. „z budżetu państwa, w ramach części 85/10 – województwo łódzkie, na 2021 rok przeznacza się środki finansowe dla Gminy w dziale 852, rozdział 85230 § 2030:
 - a) na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w kwocie nie wyższej niż: **134 025 zł** /.../,
 - b) na dowóz posiłków (wyłącznie koszty zakupu paliwa) w kwocie nie wyższej niż: **0 zł** /.../”

Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

20. W związku z realizacją Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach, reprezentowany przez Kierownika GOPS zawarł w 2021 r. umowy na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – dożywianie dzieci w szkole w 2021 roku w formie posiłku o odpowiedniej wartości odżywczej, przygotowanego zgodnie z zasadami zdrowego żywienia, którymi były:
 - a) Umowa nr 1/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. z Gminnym Przedszkolem w Ostrowach,

- b) Umowa nr 2/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. ze Szkołą Podstawową Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Imielnie,
- c) Umowa nr 3/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. ze Szkołą Podstawową im. Mieczysławy Butler w Ostrowach,
- d) Umowa nr 3/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Kutnie,
- e) Umowa nr 5/2021 - GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. z Zespołem Szkół Zawodowych Nr 2 im. Dr A. Troczewskiego,
- f) Umowa nr 6/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. z Powiatem Kutnowskim w Kutnie,
- g) Umowa nr 7/2021 – GOPS zawarta w dniu 22 stycznia 2021 r. z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Kutnie,
- h) Umowa nr 8/2021 – GOPS zawarta w dniu 7 września 2021 r. z Przedszkolem Niepublicznym Sióstr Pasjonistek Św. Pawła od Krzyża w Kutnie,
- i) Umowa nr 9/2021 – GOPS zawarta w dniu 19 kwietnia 2021 r. z Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii w Żychlinie,
- j) Umowa nr 5-I/2021 – GOPS zawarta w dniu 7 września 2021 r. z Zespołem Szkół Zawodowych Nr 2 im. Dr A. Troczewskiego w Kutnie.

[akta kontroli, str. 800-817]

21. W dniu 22 stycznia 2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach działający w imieniu Gminy Nowe Ostrowy przesłał wniosek do Wojewody Łódzkiego o przyznanie dotacji na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r. z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej do Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. We wniosku wskazano planowany na 2021 r. całkowity koszt Programu: 228 600,00 zł, wnioskowaną kwotę dotacji ogółem 137 160,00 zł, w tym na dożywianie: posiłek + świadczenie pieniężne (zasiłek celowy) + świadczenie rzeczowe: 137 160,00 zł.

[akta kontroli, str. 229-236]

22. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 12 lutego 2021 r. poinformował Prezydentów/Burmistrzów/ Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Nowe Ostrowy, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.1.2021 z 11 lutego 2021 r. dokonano podziału kwot dochodów i wydatków określonych dla części 85/10 – województwo łódzkie

w ustawie budżetowej na 2021 r. Dla Gminy Nowe Ostrowy przyznano dotację celową w wysokości 534 167,00 zł, w tym: w dziale 852, rozdziale 85230 kwotę 96 881,00 zł.

[akta kontroli, str. 27-44]

23. W dniu 7 czerwca 2021 r. Gmina Nowe Ostrowy wystąpiła o aktualizację potrzeb finansowych wnioskiem nr GOPS.8110W/113/2021 do Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o zwiększenie dotacji celowej przyznanej Gminie Nowe Ostrowy o kwotę 9 500,00 zł, w terminie zgodnym z § 5 ust. 8 umowy, tj. do 30 października 2021 r.

[akta kontroli, str. 221]

24. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 20 września 2021 r. poinformował Prezydentów /Burmistrzów/Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Nowe Ostrowy, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.2.240.2021 z dnia 17 września 2021 r. w związku z wnioskiem Zastępcy Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Nr RPS-V.3112.45.2021.DA z 16 września 2021 r. wprowadzono zmiany w budżecie na 2021 r. w części 85/10 – województwo łódzkie, zgodnie z załącznikiem do decyzji „Zmiany w wysokości dotacji celowej na 2021 rok przekazanej z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo – gminnych) – § 2030”. Zmiany w budżecie dokonane zostały w obrębie dotacji celowej zaplanowanej w Wydziale Finansów i Budżetu – Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, w wyniku decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 1 września 2021 r. nr MF/FS4.4143.3.396.2021.MF.2726 – zwiększono plan dotacji celowej dla Gminy Nowe Ostrowy o kwotę 9 500,00 zł.

[akta kontroli, str. 55-63]

25. Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z 28 września 2021 r. znak: ZRPS-IV.313.78.2021 poinformował Gminę Nowe Ostrowy, że wniosek w sprawie zwiększenia dotacji został rozpatrzony pozytywnie.

[akta kontroli, str. 211]

26. Gmina Nowe Ostrowy w roku 2021 otrzymała środki dotacji celowej, na podstawie miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe na realizację zadania, w następujących terminach i kwotach:

kwota dotacji	data wpływu do Gminy	nr WB
20 000,00	25.03.2021	058/2021
17 800,00	12.04.2021	069/2021
19 400,00	10.06.2021	110/2021
17 939,00	11.08.2021	155/2021
2 661,00	10.09.2021	177/2021
17 600,00	11.10.2021	199/2021
14 255,00	12.11.2021	221/2021
24 370,00	10.12.2021	241/2021
134 025,00		

[akta kontroli, str. 273-288, 1581-1590, zestawienie nr 2 stanowiące załącznik do akt kontroli]

27. Wpływ dotacji celowej został zaewidencjonowany po stronie Wn konta 133-1 – „*Rachunek budżetu*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-14 – „*Dochody budżetu (GOPS Posilek – Powierzone)*” w kwocie 134 025,00 zł. Przekazanie środków dotacji celowej w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach, który realizował Program, w łącznej kwocie 117 053,00 zł zostało ujęte w ewidencji księgowej po stronie Wn konta 223-5 – „*Rozliczenie wydatków – GOPS*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 133-1 „*Rachunek budżetu*”. Wpływ środków dotacji do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach w łącznej kwocie 117 053,00 zł został zaewidencjonowany po stronie Wn konta 130-6 – „*Rachunek bieżący jednostki (Posilek)*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 223 – „*Rozliczenie wydatków budżetowych*”.

[akta kontroli, str. 239, 242, 1569-1576]

28. Stosownie do wymogów określonych w art. 152 ust 1 ustawy o finansach publicznych³ jak również uregulowań zawartych w § 6 pkt 1 Umowy Nr 336/2020 z 27 lipca 2020 r. *Otrzymujący dotację* zobowiązany był do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie Zadania, a także wydatków dokonywanych z tych środków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym w okresie badanym.

W ocenie zespołu kontrolerów Gmina Nowe Ostrowy prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach przedmiotowej dotacji, a także wydatków dokonywanych z tych środków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, co potwierdzają zgromadzone w trakcie kontroli skany dokumentów i wyciągów z ewidencji księgowej.

29. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że całkowita wartość realizacji Programu w 2021 r. przez Gminę Nowe Ostrowy wyniosła łącznie **195 094,00 zł**. Wydatki poniesione na realizację Programu, zaprezentowano w zestawieniu nr 2 stanowiącym załącznik do akt kontroli na podstawie otrzymanych od jednostki kontrolowanej skanów dokumentów źródłowych. Łączna kwota poniesionych wydatków z dotacji celowej wyniosła 117 053,00 zł, co stanowi 60,00% całkowitej wartości realizacji Programu, natomiast łączna kwota poniesionych wydatków ze środków własnych Gminy Nowe Ostrowy wyniosła 78 041,00 zł, co stanowi 40,00% całkowitej wartości realizacji Programu.

Wydatki na realizację Programu, zgodnie z umową nr 78 z 19 marca 2021 r., zmienioną Anekssem nr 1 z 07 października 2021 r. zostały poniesione w obrębie roku 2021, tj. zgodnie z terminem realizacji zadania wskazanym w § 3 ust. 2 umowy od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Wydatki zostały poniesione zgodnie z zapisami umowy nr 78 z 19 marca 2021 r., zmienionej Anekssem nr 1 z 7 października 2021 r. Płatności wynikające z zaciągniętych zobowiązań zostały uregulowane we właściwej wysokości z zachowaniem terminów wynikających z dowodów źródłowych (z zastrzeżeniem dwóch przypadków dopłaty do zaniżonej kwoty wypłaconego zasiłku, które zostały opisane w pkt 30 ppkt 6) lit. a) i b) sprawozdania, nie miały one jednak wpływu na prawidłowe rozliczenie dotacji celowej). Dotacja celowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczona przez Gminę Nowe Ostrowy. Stwierdzono zgodność danych znajdujących się w sporządzonym przez Gminę Nowe Ostrowy „Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r”, ze zgromadzonymi przez zespół kontrolerów dokumentami źródłowymi, tj. ewidencją księgową (z zastrzeżeniem stwierdzonej niezgodności na koncie 201, która została opisana w pkt 30. ppkt 4) i 5) sprawozdania – niezgodność nie miała wpływu na prawidłowe rozliczenie dotacji celowej), fakturami i wyciągami bankowymi.

30. W czasie przeprowadzania kontroli stwierdzono, że:

1) w trzech przypadkach faktury VAT zawierały błędny opis w zakresie podziału

środków, z których dokonano ich zapłaty, tj. wysokości wydatków sfinansowanych ze środków własnych Gminy i dotacji celowej:

- faktura VAT nr SOSW1/7/09/2021 z 30.09.2021 r na łączną kwotę 290,00 zł,
- faktura VAT nr SOSW1/7/10/2021 z 28.10.2021 r. na łączną kwotę 268,00 zł,
- faktura VAT nr SOSW1/6/11/2021 z 30.11.2021 r. na łączną kwotę 138,00 zł;

Skutkiem powyższych nieprawidłowości były błędne zapisy na koncie analitycznym 201/70, konta 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w odniesieniu do rozrachunków wynikających z faktury VAT nr SOSW1/7/09/2021 z 30.09.2021 r na łączną kwotę 290,00 zł i faktury VAT nr SOSW1/7/10/2021 z 28.10.2021 r. na łączną kwotę 268,00 zł, z uwagi na ujęcie w ewidencji księgowej zanizonych kwot środków własnych na realizację *Programu*, tj. odpowiednio: kwoty 110,00 zł, zamiast kwoty 185,00 zł oraz kwoty 100,00 zł, zamiast kwoty 170,00 zł.

Zobowiązania wynikające z wystawionych faktur VAT , o których mowa powyżej zostały uregulowane w prawidłowej kwocie i terminie.

W piśmie z 02 sierpnia 2022 r. Wójt Gminy Nowe Ostrowy wyjaśnił, że cyt.:

„/.../ Wkład własny gminy w odniesieniu do faktur:

1. *Fk vat SOSW1/7/09/2021 na kwotę 290,00 zł – wkład własny do programu – 185,00 zł. W dniu 07.10.2021 r. dokonano przebiegowania kwoty 75,00 zł na obiady wkład własny /.../ dokument 373/7-8,*
2. *Fk vat nr SOSW1/7/10/2021 na kwotę 268,00 zł – wkład własny do programu – 170,00 zł. W dniu 06.12.2021 r. dokonano przebiegowania kwoty 70,00 zł na obiady wkład własny /.../ dok. 468/5-12.*
W związku z przebiegowaniem środków nie ma zgodności z kontem 201 o kwotę 145,00 zł Przebiegowania odbywały się na kontach 410/130.
3. *Fk vat nr SOSW1/6/11/2021 na kwotę 138,00 zł – wkład własny do programu – 75,00 zł.”.*

Powyżej opisana nieprawidłowość stanowi naruszenie normy określonej przepisem art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Nowe

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym w okresie badanym

Ostrowy oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach.

2) w dwóch przypadkach przekazano na rachunki Beneficjentów świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach *Programu* w kwocie niższej niż wynikającej z decyzji Wójta Gminy Nowe Ostrowy, tj.:

a) Decyzją Wójta Gminy Nowe Ostrowy nr 8121p/82/2021 z 27 września 2021 r., na podstawie której przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach *Programu* za miesiąc wrzesień 2021 r. w wysokości 360,00 zł. Kwota świadczenia została błędnie ujęta na liście wypłat w kasie za miesiąc wrzesień nr wewn. 359/3 w wysokości 300,00 zł, co potwierdza raport kasowy nr 18/2021 za okres od 21 do 30 września 2021 r. oraz w ewidencji księgowej konta 101-1 (środki własne) w wysokości 120,00 zł i konta 101-4 (środki dotacji celowej) w wysokości 180,00 zł. Dopłata do zasiłku nastąpiła w dniu 22 października 2021 r. w wysokości 60,00 zł, co potwierdza lista wypłat w kasie za miesiąc wrzesień nr wewn. 394/8. Kwota wyrównania 60,00 zł została ujęta pod datą 22.10.2021 r. w ewidencji księgowej konta 101-1 (środki własne) w wysokości 24,00 zł i konta 101-4 (środki dotacji celowej) w wysokości 36,00 zł.

W odniesieniu do powyższej nieprawidłowości w piśmie z dnia 02 sierpnia 2022 r. Wójt Gminy Nowe Ostrowy wyjaśnił, że cyt.: „/.../ w wyniku błędu pisarskiego wypłacono zasiłek celowy na zakup żywności w kwocie 300,00 zł w dniu 30.09.2021 r. i w wyniku zaistniałego błędu w dniu 22.10.2021 r. wypłacono 60,00 zł, zgodnie z decyzją Nr 8121p/82/2021, gdyż zasiłek został przyznany w kwocie 360,00 zł”.

b) Decyzją Wójta Gminy Nowe Ostrowy nr 8121p/86/2021 z 28 października 2021 r., na podstawie której przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach *Programu* za miesiąc październik 2021 r. w wysokości 360,00 zł. Zgodnie z listą wypłat za miesiąc październik nr wewn. 411/8,9, na kwotę 360,00 zł składały się środki własne, tj. 288,00 zł oraz środki dotacji, tj. 432,00 zł. Kwota środków własnych 288,00 zł została błędnie ujęta w ewidencji księgowej konta 130-1, w wysokości 278,50 zł. Gmina wypłaciła zasiłek w dniu 29 października 2021 r. w zaniżonej o 9,50 zł wysokości, tj. 350,50 zł., co potwierdza wyciąg bankowy nr 117/2021 za okres od 28 października 2021 r. do 29 października 2021 r. Dopłata do zasiłku kwoty 9,50 zł nastąpiła w dniu 03 listopada 2021 r., co potwierdza wyciąg bankowy nr 118/2021 r. za okres od 30 października 2021 r. do 03 listopada 2021 r. Wydatek poniesiony ze środków

własnych w wysokości 9,50 zł został ujęty pod datą 03 listopada 2021 r w ewidencji księgowej konta 130-1.

W odniesieniu do powyższej nieprawidłowości w piśmie z dnia 02 sierpnia 2022 r. Wójt Gminy Nowe Ostrowy wyjaśnił, że cyt.: „/.../ w wyniku błędu w dniu 29.10.2021 r. przelano /.../ kwotę 350,00 zł. W momencie wychwycenia błędu dokonano przelewu wyrównującego w kwocie 9,50 zł (03.11.2021 r.). W ewidencji księgowej na koncie 130-1 kwota 9,50 widnieje w dniu 03.11.2021 r. pod nr 417/2 w tytule dopłata zasiłku /.../”.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Nowe Ostrowy oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach.

3) wskazanie błędnych numerów decyzji w listach wypłat świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach *Programu*:

- a) Lista wypłat za lipiec nr 270/16-33 (pozycja 16) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,
- b) Lista wypłat za sierpień nr 303/3 (pozycja 8) – jest nr 8121p/6-I/21, winno być 8121p/6-II/21,
- c) Lista wypłat za sierpień nr 304/17-22, 25-41 (pozycja 21) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,
- d) Lista wypłat za sierpień nr 304/17-22, 25-41 (pozycja 7) – jest nr 8121p/59-II, winno być 8121p/59-II/21,
- e) Lista wypłat za wrzesień nr 350/19-42 (pozycja 22) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,
- f) Lista wypłat za wrzesień nr 361/8 (pozycja 1) – jest nr 8123/55-II/21, winno być 8121p/15-II/21,
- g) Lista wypłat za wrzesień nr 350/19-42 (pozycja 22) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,
- h) Lista wypłat za październik nr 395/25-46 (pozycja 20) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,
- i) Lista wypłat za listopad nr 449/4-28 (pozycja 23) – jest nr 8121p/2-III/21, winno być 8121p/19-III/21,

- j) Lista wypłat za grudzień nr 487/16-42 (pozycja 25) – jest nr 8121p/2-IV/21, winno być 8121p/19-IV/21.

Wójt Gminy Nowe Ostrowy pismem z 02 sierpnia 2022 r. wyjaśnił, że były to błędy pisarskie.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach.

[akta kontroli, str. 267-272, 2132-2134, zestawienia: 1, 3, 28, 30, 32, 34, 35, 38, 41, 42, 45, 46, 48, stanowiące załącznik do akt kontroli]

31. W dniu 29 grudnia 2021 r. Gmina Nowe Ostrowy złożyła sprawozdanie z realizacji Programu publikowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie oraz Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w Centralnej Aplikacji Statystycznej zatytułowane „Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r.”, w prawidłowym terminie wynikającym z uchwały Rady Ministrów, tj. do 20 stycznia 2022 r.

[akta kontroli, str. 212-216]

32. W dniu 31 grudnia 2021 r. Gmina Nowe Ostrowy dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji celowej na rachunek bieżący wydatków dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie w wysokości 16 972,00 zł, co potwierdza wyciąg bankowy Nr 256/2021 z 31 grudnia 2021 r.

Zwrot niewykorzystanych środków nastąpił w terminie wynikającym z § 6 ust. 3 umowy, tj. do 15 stycznia 2022 r.

[akta kontroli, str. 289-290, 2142]

33. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że Gmina Nowe Ostrowy nie dopełniła wymogów wynikających z § 6 ust. 6 umowy, zgodnie z którym każdorazowy zwrot środków należy potwierdzić przesyłając do Wojewody Łódzkiego pismo za pośrednictwem poczty, osobiście lub elektronicznie z wykorzystaniem platformy ePUAP. W piśmie należy wyszczególnić: nr umowy, datę jej zawarcia, nazwę Programu oraz szczegółowy opis tytułu zwrotu środków finansowych wraz ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. W dniu 12 stycznia 2022 r. jednostka kontrolowana wysłała do Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w Centralnej Aplikacji Statystycznej „Rozliczenie dotacji za 2021 rok Wieloletni

rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”, Jednak dokument ten nie zawiera wymaganych informacji wymienionych w § 6 ust. 6 umowy. Pismem z dnia 03 sierpnia 2022 r. Wójt Gminy Nowe Ostrowy wyjaśnił, że cyt.: „/.../ o przyczynach zwrotu środków wynikających z umowy nr 78 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gminy, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” przekazano w części IV wniosku na rok 2022 za pośrednictwem CAS (centralnej aplikacji statystycznej). Dodatkowo nie przesłano żadnego pisma /.../”.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Nowe Ostrowy oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach.

[akta kontroli, str. 1443-1444, 2153]

34. Stwierdzono, że wydatki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 poniesione zostały w okresie realizacji *Zadania* na cele wskazane przez *Udzielającego dotację*. Poniesione wydatki są zgodne z zapisami w Umowie nr 78 z 19 marca 2021 r., zmienionej Aneksem nr 1 z 7 października 2021 r. Płatności wynikające z zaciągniętych zobowiązań zostały uregulowane we właściwej wysokości z zachowaniem terminów wynikających z dowodów źródłowych (z zastrzeżeniem dwóch przypadków dopłaty do zaniżonej kwoty wypłaconego zasiłku, które zostały opisane w pkt 30 ppkt 6) lit. a) i b) sprawozdania, nie miały one jednak wpływu na prawidłowe rozliczenie dotacji celowej). Dotacja celowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczona przez Gminę Nowe Ostrowy. Stwierdzono zgodność danych znajdujących się w sporządzonym przez Gminę Nowe Ostrowy „Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r”, ze zgromadzonymi przez zespół kontrolerów dokumentami źródłowymi, tj. ewidencją księgową (z zastrzeżeniem stwierdzonej niezgodności na koncie 201, która została opisana w pkt 30. ppkt 4) i 5) sprawozdania – niezgodność nie miała wpływu na prawidłowe rozliczenie dotacji celowej), fakturami i wyciągami bankowymi.

OCENA

Dotacja celowa udzielona z budżetu państwa Gminie Nowe Ostrowy w 2021 roku na realizację zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 moduł 1 i 2 za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczona przez Gminę Nowe Ostrowy, jednak z uwagi na dużą ilość

nieprawidłowości, opisanych w pkt 30 sprawozdania, wykonanie zadania ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

WNIOSKI I ZALECENIA

W celu usunięcia nieprawidłowości opisanych w niniejszym sprawozdaniu uprzejmie proszę Pana Wójta o:

1. zintensyfikowanie nadzoru nad działalnością gminnej jednostki organizacyjnej, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach,
2. zobowiązanie podległych pracowników do:
 - a) dokonywania właściwego opisu w zakresie podziału środków, z których dokonano zapłaty, tj. w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵,
 - b) prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶,
 - c) dokonywania wydatków publicznych, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3) ustawy o finansach publicznych⁷.

Jednocześnie informuję, że stosownie do zapisów art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej⁸ Wójt Gminy Nowe Ostrowy w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rośniak
Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu

⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym w okresie badanym

⁶ Patrz przypis 5

⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.)

⁸ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224)